

Klimaatadaptatie in de gebouwde omgeving

Verkenning bekostigingsmogelijkheden

Werk sessie Pioneering; Klimaatpleinen Twente

[1] Opzet verkenning

Waar gaan we het over hebben?

1. Opgave
 2. Visie op opgave
 3. Overzichtstabel bekostigingsopties
 4. Waarde-creatie centraal: Ladder der Bekostiging
 5. Wat zegt dit ons? Hoe verder
-

- ▶ Noodzaak om de gebouwde omgeving klimaatadaptief te maken (via inrichting openbare ruimte, wegen, water, groen, etc.)
- ▶ Hoe kan dit bekostigd worden
- ▶ Wie betaalt wat en waarom?

[2] Visie op opgave

Wat zijn belangrijke te onderscheiden factoren?

- ▶ Onderscheid maken tussen verschillende situaties
 - Bestaande omgeving
 - Transformatiegebieden
 - Uitleggebieden

} Nieuwbouw
- ▶ Verschillende soorten instrumenten
 - Optimalisatie business case, afdrachten/ heffingen, belastingen, fondsvorming
 - Afdwingbaar vs. niet-afdwingbaar
 - Extra geld vs. oormerken bestaand geld
 - Opbrengstpotentie: beperkt vs. serieuze omvang?
 - Al bestaand vs. nieuw uitgedacht/ experimenteel
- ▶ Samenbrengen in overzichtstabel

[3] Overzichtstabel eerst opkomende bekostigingsopties

Hoe verhouden instrumenten en type gebieden zich?

Instrument	Oplossen in vastgoed-exploitatie	Kosten-verhaal	Fonds Bovenwijks	Mee-koppelende belangen	MeerJaren Riolerings Plan (MJRP)	Waterschaps-heffing	Subsidies gebieds-ontwikkeling/woningbouw*
Partij/vorm	Ontwikkelaar	Anterieur contract/ Exploitatieplan	Nota Bovenwijks gemeente	Vernieuwing/ beheer bv. groen, wegen, etc.	Gemeente-begroting	Waterschap	gemeente/ provincie/ rijk EU
Bestaande omgeving	Nvt	Nvt	√	√	√	√	Nvt
Nieuwbouw (transformatie/uitleg)	√	√	√	√	√	√	√

Rioolheffing, meeropbrengsten OZB

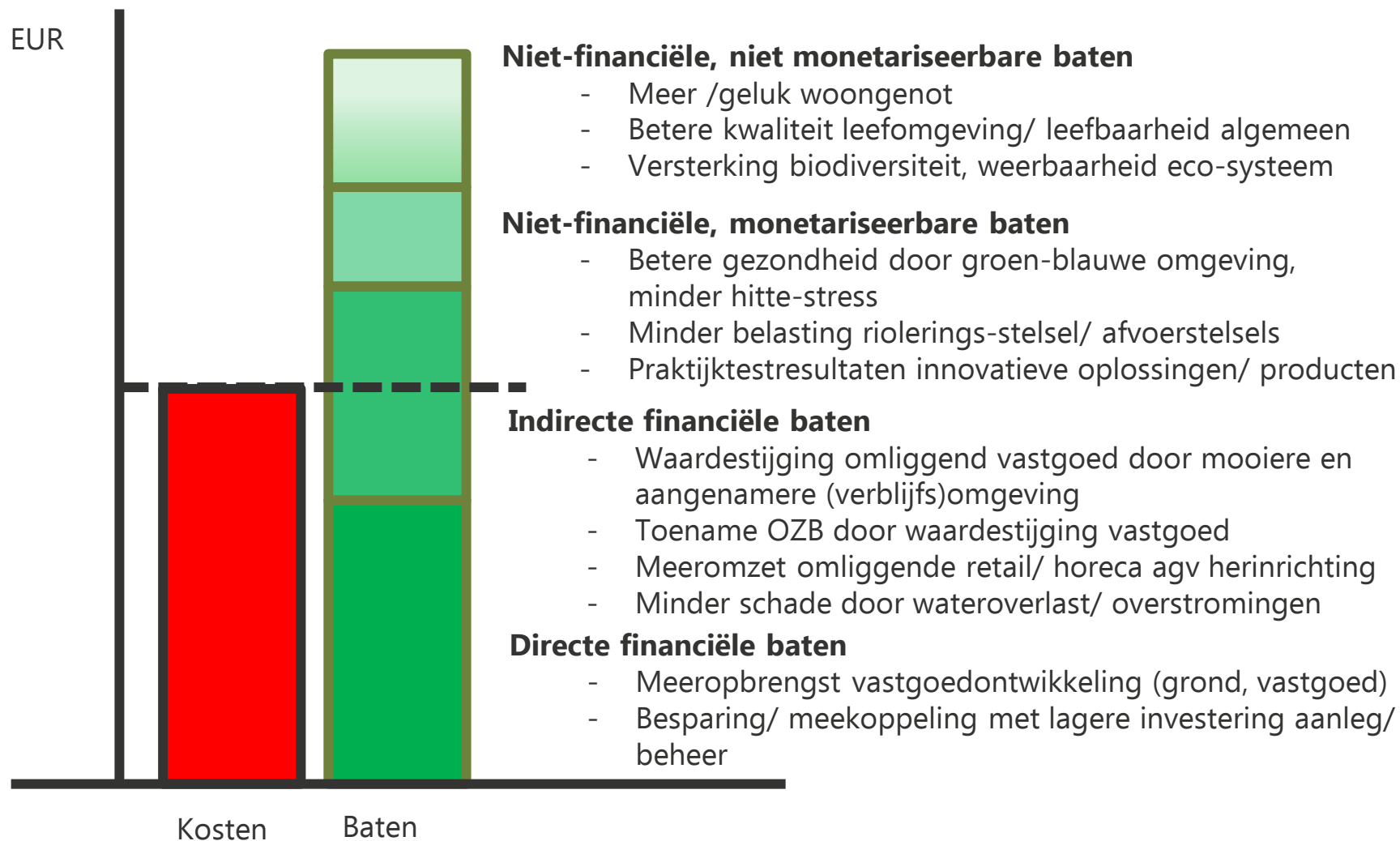
Bv. via verrekenen (zoet-zuur), meer bouwen, hogere v.o.n.-prijzen + opbrengsten, klimaatbestendig aanbesteden ontwikkeling, bouw, civiele wzh

NB Voldoen aan eisen volgend uit Watertoets bij omgevingsplan is verplicht voor ontwikkelaar

* Zoals WoningbouwImpuls (WBI) MinBZK; hier zijn ook klimaatadaptatie-maatregelen subsidiabel (bv. via openbare ruimte, groen, water, infra). Naast diverse programma's MinI&W

Indicatief voorbeeld werking 'Ladder van bekostiging' Ruimtelijke ontwikkelingen:
Realisatie klimaatpleinen

Analyse baten en bekostingsbronnen

Bekostigingsbron

- Gemeente/ provincie/ Rijk
- Overheden, particuliere stichtingen
- Rijksoverheid/ zorgverzekeraars
- Gemeente/ waterschap
- Bedrijven/ startups/ onderzoeksinstellingen
- Vastgoedeigenaren
- Gemeente (via bedrijven/ bewoners)
- Exploitanten/ vastgoedeigenaren
- Schadeverzekeraars
- Gemeente/ marktpartij
- Gemeente/ marktpartij

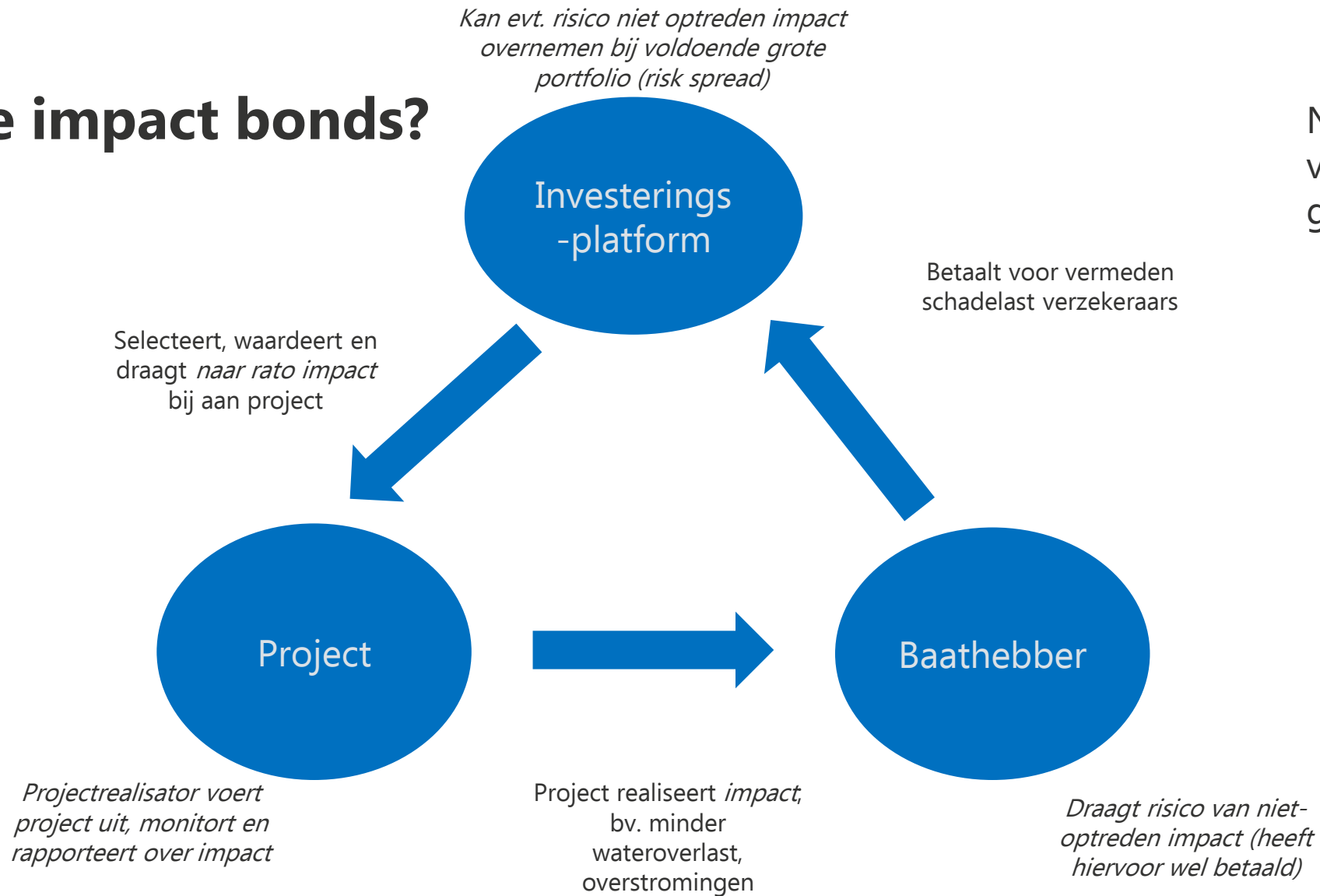
[4] Waarde-creatie centraal -> meer opties!?

Waar zouden we dus nog meer aan kunnen denken?

- ▶ Privaat/ particulier beheer & onderhoud
- ▶ Oormerking gemeentelijke opbrengsten rioolheffing, OZB t.b.v. pilot-projecten
- ▶ Testlocatie voor innovatieve producten op eigen kosten
- ▶ Sponsoring belanghebbenden/ betrokkenen (o.a. ook fonds Rabobank) – in cash en/of natura
- ▶ Crowd-funding
- ▶ KlimaatInvesteringsZone/ KIZ (GIZ)
- ▶ Modernisering baatbelasting
- ▶ Vrijstellingsafspraken t.b.v. markt (mogelijk?)
- ▶ Climate impact bonds?!

Ook relevant: investerings- en financieringsfondsen (bv. WaterInnovatieFonds, OostNL) voor innovatieve oplossingen o.g.v. duurzame oplossingen leefomgeving (incl. klimaatadaptatie)

Climate impact bonds?

NB Investerings die veel indirecte baten genereren

[5] Wat zegt dit ons?

Hoe verder vanaf hier?

- ▶ Meerdere bekostigingsopties mogelijk en beschikbaar, wel gezamenlijk besef en focus nodig
- ▶ Altijd goed om kosten en opbrengsten uit gebieds-/ vastgoedontwikkeling zo veel mogelijk bij elkaar te houden; dan voorkom je weglek-effecten en andere inzet. Vraagt politiek-bestuurlijke keuze en 'samen regelen we dit'-mentaliteit in samenwerking gemeente-markt
- ▶ Voornaamste aandachtspunt is bekostiging klimaatadaptatie voor bestaande gebieden: minder koppeling met opbrengstpotentie (zoet-zuur), minder instrumenten. Maar op zich liggen ook hier (meer indirecte) mogelijkheden
- ▶ Modernisering baatbelasting is serieus onderwerp van gesprek bij MinBZK. Klimaatheffing?
- ▶ Onderbouwing impact klimaatadaptatieve maatregelen (kosten-baten) vraagt aandacht: kans op optreden (bv. KNMI/ Weeronline?), schadelast-bewijslast (bv. Ortec Finance) en verzekeraars
- ▶ KlimaatInvesteringsZone (KIZ), Climate Impact Bonds etc. zouden een interessante optie kunnen vormen; echter nog zoektocht hoe dit georganiseerd kan worden. Publiek-privaat initiatief mogelijk.
- ▶ Aandacht ontwikkelen voor innovaties/ startups bedrijfsleven o.g.v. klimaatadaptatie en inzet producten op testlocaties, sponsoring 'in natura'
- ▶ Regionale pilots nodig als bewijslast -> pioniers?!

Damo Holt

+31 (0)6 52311710

Damo.Holt@rebelgroup.com

Steven Hamming

+31 (0)6 39774425

Steven.Hamming@rebelgroup.com

Wijnhaven 23
3011 WH Rotterdam
Nederland
+31 10 275 59 90

info@rebelgroup.com
www.rebelgroup.com